

ADVIES Intersectoraal Raadgevend Comité Jeugdhulp

advies 2019-01: Besluit van de Vlaamse Regering over de bouwstenen voor de uitwerking van een budget voor de niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor minderjarige personen met een handicap

Datum: 21 februari 2019

Met onderstaand advies wenst het raadgevend comité Jeugdhulp enkele opmerkingen en bezorgdheden te formuleren betreffende het Besluit van de Vlaamse Regering over de bouwstenen voor de uitwerking van een budget voor de niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor minderjarige personen met een handicap

1. Zorg voor een duidelijk begrippenkader

Het algemeen begrippenkader moet duidelijk zijn en waar nodig afgestemd worden op het decreet integrale jeugdhulp. Zo hanteert dit besluit de term 'module' met een andere definitie en kan er beter geopteerd worden voor een andere term.

2. Betrek cliëntvertegenwoordigers

Het besluit schetst de bouwstenen om een toekomstige regeling vorm te geven. Betrek de cliëntvertegenwoordigers in deze concretisering.

3. Ondersteun de ouders voldoende en start met een afdoende communicatie

In de opmaak van het ondersteuningsplan en in de besteding van het budget moeten de ouders voldoende ondersteund worden. Dit vergt een communicatie; niet enkel naar hen die momenteel reeds hulp ontvangen, maar continu en maatschappijbreed naar alle stakeholders.

Dat deze ondersteuning van de ouders onafhankelijk moet zijn staat buiten kijf, maar moet de figuur van vertrouwenspersoon niet beknotten.

4. Realiseer een administratieve vereenvoudiging voor de ouders

Aangezien vandaag zowel in het kader van het groeipakket als in het kader van de zorgzwaarte gezocht wordt naar maatstaven, adviseert het raadgevend comité afstemming te zoeken om een administratieve vereenvoudiging voor de ouders te realiseren. De toegekende bedragen moeten kunnen dienen voor verschillende vormen van ondersteuning

5. Maak van het ondersteuningsplan een dynamisch document

Bij het opmaken van de indicatiestelling en het ondersteuningsplan moeten de kenmerken van het kind en zijn context, de ontwikkelingsnoden en de nood aan participatieondersteuning centraal staan. Het moet niet opgemaakt worden met het bestaande aanbod in het achterhoofd

Deze noden en vragen van het kind en zijn context kunnen bovendien – mede door de geboden ondersteuning – evolueren doorheen de tijd. Het ondersteuningsplan moet daarom een evolutief werkmiddel zijn om zorg en ondersteuning in het traject te begeleiden en zo continuïteit in een gepaste ondersteuning te garanderen.

6. Voorzie flexibiliteit in de processen

In het geval van minderjarigen met een handicap kunnen de zorgnoden, noden in de context of noden op niveau van ontwikkelingsstimulering en participatie ontzettend snel veranderen. Het is dan ook belangrijk bij de uitbouw van het proces hier rekening mee te houden.

7. Respecteer de procedures uit het decreet integrale jeugdhulp

Het besluit stelt dat het ondersteuningsplan ingevoegd wordt in het A-document en door het team indicatiestelling wordt beoordeeld. Jeugdhulp die geïnitieerd wordt door de gemandateerde voorzieningen of de jeugdrechter, volgt evenwel een andere procedure. Bovendien is het ondersteuningsplan in die gevallen niet vrij invulbaar, maar moet rekening worden gehouden met de inschattingen en beslissingen van bijvoorbeeld de jeugdrechter.

Betrek bij het uittekenen van procedures voor PVF in het kader van gedwongen hulpverlening de jeugdrechters en de sociale diensten van de jeugdrechtbank om hun advies in te winnen.

8. Stel de inclusiegedachte voorop

Daar waar er in het besluit over onderwijs of kinderopvang wordt gesproken, moet een deelname aan inclusief onderwijs of kinderopvang een volwaardig uitgebouwd worden.

9. Schenk aandacht aan onenigheid tussen ouder en kind

Vanuit het decreet rechtspositie minderjarigen participeert elk kind volwaardig bij zijn hulpverleningstraject. Voorzie in een procedure indien er onenigheid tussen het kind en de ouders is wat betreft de vraag en de ondersteuning, maar ook indien er onenigheid is tussen bijvoorbeeld de ouders onderling

10. Automatische toekenningsgroepen mogen geen aanzuigeffect kennen.

De automatische toekenning mag niet leiden tot een verhoogde toestroom bij gemandateerde voorzieningen, jeugdrechters of crisishulp. Dit moet zorgvuldig gemonitord worden. Gezinnen die

niet in aanmerking komen voor de automatische toekenningsgroepen moeten door een open end financiering kunnen rekenen op de gepaste ondersteuning

11. Voorzie tijdige aanpassingen aan de lijst met snel degeneratieve aandoeningen

Zorg in de uitvoering voor een regelmatige aanpassing van de lijst van degeneratieve aandoeningen. Heb ook aandacht voor deze snel degeneratieve aandoeningen waar nog geen label op geplakt kan worden

12. Ga voor een zorgvuldige invoering

Afgezien van de voorziene timing in het besluit, gaat een grondige en zorgvuldige uitwerking van de bouwstenen vooraf aan de effectieve uitvoering. Deze bouwstenen vormen samen één samenhangend en coherent geheel. Leer lessen uit de invoering van de persoonsvolgende financiering bij volwassen personen met een handicap

De invoering van het voorliggende besluit is in zijn huidige vorm niet mogelijk voor gemandateerde en gerechtelijke jeugdhulpdossiers

13. Ga voor een open end financiering

Ieder kind heeft recht op gepaste zorg. Prioritering, wachtlijsten... staan hier haaks op. Een volwaardige ondersteuning en zorg moet geboden worden en daarvoor moeten de nodige budgettaire middelen beschikbaar worden gemaakt. Het raadgevend comité pleit overigens voor een open-end financiering in de gehele jeugdhulp

Dit advies werd goedgekeurd bij stemming.

11 leden stemden voor

3 leden stemden tegen, hun standpunten zijn hieronder toegevoegd

0 leden onthielden zich

Het standpunt van SOM.

SOM ondersteunt een beleid dat personen met een beperking helpt om eigen regie op te nemen en werkt graag constructief mee aan de implementatie van een systeem van persoonsvolgende financiering voor minderjarige personen met een beperking. Bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de bouwstenen maakt SOM echter fundamentele bedenkingen. Enerzijds delen we de bemerkingen opgenomen in het advies van het raadgevend comité jeugdhulp. Anderzijds zijn we van oordeel dat het voorliggende besluit nu reeds maximaal antwoord moet geven aan de geformuleerde bezorgdheden. Deze impactvolle regelgeving moet ab initio reeds meer worden uitgewerkt en voldoende waarborgen voor sociaal ondernemers, zorgverleners en zorggebruikers bieden. Zo niet, vrezen we dat een deugdelijke invoering van een systeem van persoonsvolgende financiering voor minderjarigen met een beperking ernstig in het gedrang komt.

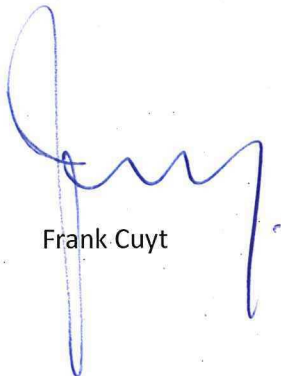
Het standpunt van het ACV en BBTK

Vooreerst willen wij beklemtonen dat recht op zorg en ondersteuning gegarandeerd moet zijn voor elk kind, elke jongere en zijn gezin. Dit is een maatschappelijke opdracht. Deze gegarandeerde zorg en ondersteuning moet kwalitatief en toegankelijk zijn. Hiertoe dienen voldoende mensen en middelen vrijgemaakt worden om te vermijden dat zorgvragers moeten wachten op hulp en ondersteuning. Niet de vorm van financiering lost de wachtlijsten op, wel de budgetten die ter beschikking gesteld worden.

Wij zijn er van overtuigd dat de collectief georganiseerde zorg – zoals die momenteel door multifunctionele centra (MFC) wordt uitgebouwd – in staat is om echte zorg op maat te geven, mits een correcte financiering. Wij zien dan ook geen enkele meerwaarde om dit persoonsvolgend te gaan financieren. Onze visies worden daarin gesterkt door een aantal vaststellingen en tendensen in de uitrol van de PVF in de sector van de volwassen personen met een handicap.

We willen een onderscheid maken tussen collectief georganiseerde en individueel georganiseerde zorg en ondersteuningsfuncties. We erkennen dat een persoonsvolgend budget (PVB) wel een goed financieringsmiddel kan zijn voor de gezinnen die er voor kiezen om de zorg zelf te organiseren en hiertoe ook in staat zijn.

De voorzitter,

Frank Cuyt